

Zwart-wit

Vroeger was alles beter. Regelmatig wordt door velen verzucht dat het niveau van

studenten in het verleden hoger was. Zowel voor wat betreft kennis als inzet. Inzicht bestaat niet meer, zelf nadenken lukt niet en alles is gericht op het halen van het examen.

Tijdens een docentenbijeenkomst voor cursussen voor permanente educatie worden ervaringen uitgewisseld. De centrale klacht is dat cursisten alleen maar op zoek zijn naar hele concrete, zwart-wit antwoorden. Het gaat niet om het proces om tot een antwoord te komen, maar om de daadwerkelijke uitkomst. Wat dat betreft dus geen verschillen met de niet-afgestudeerden.

Het is wel zorgelijk dat blijkbaar niet meer zelfstandig wordt nagedacht, maar dat zaken moeten worden voorgekauwd. De vraag is waarom. De opleiding is wetenschappelijk en dus zou het niveau goed moeten zijn. Het lijkt er sterk op dat binnen het beroep de angst voor het toezicht nog sterk aanwezig is. Uit angst om iets fout te doen, wordt alles in de meest extreme vorm vastgelegd. Zaken die niet verplicht zijn, worden uitgevoerd omdat ooit iemand heeft geroepen dat het handig zou kunnen zijn. Het lijkt wel alsof accountants niet meer zelf durven na te denken. Of zouden ze bang zijn dat hun mening niet wordt geaccepteerd?

Sommige mensen kunnen beter tegen onzekerheid dan anderen.

Iedereen is op zoek naar het minimaliseren van de onzekerheden. Zeker accountants. Het is dan ook begrijpelijk dat wordt gezocht naar de antwoorden die zekerheid bieden. Het gevaar bestaat echter dat schijnzekerheid wordt verkregen. Specifieke antwoorden in specifieke casussen gelden alleen in specifieke gevallen. In een net iets andere situatie kan dit al leiden tot totaal verkeerde beslissingen of onnodig werk.

Daarbij uiteraard wel gesteund door inflexibele voorgedefinieerde elektronische dossiers.

Geen enkele situatie is gelijk. Elke klant is anders, elke omgeving is anders en elk bedrijf is anders. Het zou heel vreemd zijn als een antwoord altijd goed is. Sommige accountants denken dat dat kan. Als de checklist maar is ingevuld, is de controle ook goed.

Ik neem praktijkexamens af. Uit die ervaring kan ik herleiden dat de discussiepunten niet naar voren komen uit de checklisten, maar juist uit die aspecten die afwijkend zijn van het reguliere. Hoewel dat afwijkende vaak niet meteen opvalt, maar pas blijkt als een keer echt wordt nagedacht.

Helaas blijkt nog weleens dat dit pas wordt gedaan na het afgeven van de verklaring.

Iets om over na te denken?

HOMME IDZERDA

'Als de checklist maar is ingevuld, is de controle ook goed.'